

Súd: Okresný súd Brezno
Spisová značka: 1C/6/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6316200297
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 05. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Silvio Boleček, PhD.
ECLI: ECLI:SK:OSBR:2016:6316200297.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Brezno, sudcom JUDr. Silviom Bolečekom PhD., v právnej veci navrhovateľa EOS KSI Slovensko, s.r.o., IČO: 35 724 803, so sídlom Bratislava, Pajštúnska 5, práv. zast. TOMÁŠ KUŠNÍR, s.r.o., IČO: 36 613 843, so sídlom Bratislava, Pajštúnska 5, proti odporcovi C. M., narodenej X. Y. XXXX, trvale bytom F., Q. XXX, o zaplatenie 471,05 Eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

I. Odporkyňa je p o v i n n á zaplatiť navrhovateľovi sumu 139,11 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške

8,75% ročne zo sumy 29,25 Eur od 04.02.2013 do zaplatenia,
8,75% ročne zo sumy 32,49 Eur od 04.03.2013 do zaplatenia,
8,75% ročne zo sumy 32,49 Eur od 04.04.2013 do zaplatenia,
8,75% ročne zo sumy 44,88 Eur od 04.05.2013 do zaplatenia,
všetko v lehote 3 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozhodnutia.

II. Vo zvyšku súd návrh z a m i e t a.

III. Odporkyňi sa náhrada trov konania n e p r i z n á v a.

odôvodnenie:

Navrhovateľ sa návrhom doručeným tunajšiemu súdu dňa 18. januára 2016 domáhal uloženia povinnosti odporkyňi zaplatiť mu spolu sumu 471,05 Eur (vrátane zmluvnej pokuty) spolu s príslušenstvom, ako aj nahradiť mu trovy konania. Návrh odôvodnil tým, že právny predchodca navrhovateľa uzavrel s odporkyňou dňa XX.XX.XXXX Zmluvu o pripojení, ktorej predmetom bolo poskytovanie mobilných hlasových služieb (program T Mobile mobilný internet) a v ten istý deň Dodatok k zmluve o pripojení, predmetom ktorého bolo poskytnutie zľavy za využívané služby alebo zariadenie router Leadtek Router Exprescard v lehote viazanosti 24 mesiacov. Nakoľko si odporkyňa neplnila riadne svoje povinnosti, ktoré jej vyplývajú z tejto zmluvy o pripojení (neuhradza faktúry), porušila zmluvnú povinnosť, z čoho jej následne vyplynula povinnosť zaplatiť zmluvnú pokutu, ktorú jej právny predchodca navrhovateľa vyfakturoval faktúrou č. XXXXXXXXXXXX. Keďže odporkyňa riadne a včas neuhradila právnym predchodcom vystavené faktúry, navrhovateľ sa domáha svojho nároku súdnou cestou. Ohľadom zmluvnej pokuty navrhovateľ uviedol, že túto nie je možné považovať za neprijateľnú. Ide o zabezpečovací inštitút a jej nárok vzniká pri porušení zmluvných povinností zo strany odporkyne. Odporkyňa mala možnosť oboznámiť sa s jej dojednaním a slobodne sa rozhodla vstúpiť do zmluvného vzťahu s právnym predchodcom navrhovateľa.

Odporkyňa, ktorej bol do vlastných rúk doručený opis návrhu s prílohami sa v lehote určenej súdom k návrhu písomne nevyjadřila.

Vzhľadom na to, že ide o drobný spor, súd vo veci rozhodol bez nariadenia pojednávania v zmysle § 115a zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“).

Súd vykonal dokazovanie listinnými dôkazmi obsiahnutými v spise tunajšieho súdu sp. zn. 1C/6/2016, a to návrhom na začatie konania, zmluvou o pripojení T Mobile mobilný internet zo dňa XX.XX.XXXX, dodatkom k zmluve o pripojení zo dňa XX.XX.XXXX, faktúrou č. XXXXXXXXXXXX a č. XXXXXXXXXXXX a č. XXXXXXXXXXXX a č. XXXXXXXXXXXX a č. XXXXXXXXXXXX, zmluvou o postúpení pohľadávok, predžalobnou výzvou, písomným stanoviskom právneho zástupcu navrhovateľa zo dňa 08.04.2016, pričom vykonaným dokazovaním zistil nasledovný skutkový stav:

Právny predchodca navrhovateľa - spoločnosť Slovak Telekom, a.s. uzatvorila s odporkyňou dňa XX.XX.XXXX podľa zákona č. 610/2003 Z.z. o elektronických komunikáciách v znení neskorších predpisov Zmluvu o pripojení, na základe ktorej bola odporcovi poskytnutá SIM karta č. XXXXXXXXXXXXXXXX. Podľa tejto zmluvy poskytoval právny predchodca navrhovateľa odporkyňi program služieb - MINEOB3 a odporkyňa sa zaviazala riadne a včas platiť cenu služieb. Súčasne právny predchodca navrhovateľa a odporkyňa v ten istý deň uzavreli Dodatok k zmluve o pripojení, na základe ktorého právny predchodca navrhovateľa odporkyňi poskytol dátové zariadenie Leadtek Router Exprescard. Podľa uvedeného dodatku k zmluve sa odporkyňa zaviazala, že po dobu 24 mesiacov od dátumu uzavretia dodatku nepožiada o vypojenie SIM karty z prevádzky, bude platiť včas cenu služieb podľa zvoleného programu služieb v súlade so zmluvou, všeobecnými podmienkami a platným cenníkom. Podľa bodu 3 dodatku v prípade porušenia zmluvných povinností zo strany užívateľa a následného vypojenia SIM karty zo strany prevádzkovateľa je užívateľ povinný uhradiť prevádzkovateľovi zmluvnú pokutu uvedenú tabuľke č. 1 dodatku, t.j. vo výške 331,94 Eur. V Dodatku bola zmluvným stranami dohodnutá 24 mesačná viazanosť.

Právny predchodca navrhovateľa vyfakturoval odporkyňi na základe Zmluvy o pripojení zo dňa XX.XX.XXXX vyúčtovať faktúrou č. XXXXXXXXXXXX splatnou dňa 03.02.2014 sumu 331,94 Eur spočívajúcu v zmluvnej pokute.

Právny predchodca navrhovateľa vyfakturoval odporkyňi za poskytnuté služby zo zmluvy o pripojení zo dňa XX.XX.XXXX mesačné poplatky nasledovne: faktúrou č. XXXXXXXXXXXX splatnou dňa 03.02.2013 sumu 32,49 Eur, faktúrou č. XXXXXXXXXXXX splatnou dňa 03.03.2013 sumu 32,49 Eur, faktúrou č. XXXXXXXXXXXX splatnou dňa 03.04.2013 sumu 32,49 Eur, faktúrou č. XXXXXXXXXXXX splatnou dňa 03.05.2013 sumu 44,88 Eur.

Podľa § 42 ods. 1 písm. a) zákona č. 610/2003 Z.z. o elektronických komunikáciách, podnik má právo na zaplatenie ceny za poskytnutú verejnú službu podľa tarify, ak jej vyúčtovanie doručil účastníkovi najneskôr do troch mesiacov od posledného dňa zúčtovacieho obdobia; to neplatí pri vyúčtovaní predplatených služieb.

Podľa § 42 ods. 4 písm. b) zákona č. 610/2003 Z.z., účastník je povinný platiť cenu za poskytnutú verejnú službu podľa zmluvy o pripojení a podľa tarify, a ak to povaha služby umožňuje, až na základe predloženia dokladu o vyúčtovaní.

Podľa § 544 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ak strany dojednávajú pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti zmluvnú pokutu, je účastník, ktorý túto povinnosť poruší, zaviazaný pokutu zaplatiť, aj keď oprávnenému účastníkovi porušením povinnosti nevznikne škoda.

Podľa § 544 ods. 2 Občianskeho zákonníka, zmluvnú pokutu možno dojednať len písomne a v dojednaní musí byť určená výška pokuty alebo určený spôsob jej určenia.

Podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

Podľa § 53 ods. 2 Občianskeho zákonníka, za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah.

Podľa § 53 ods. 3 Občianskeho zákonníka, ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

Podľa § 53 ods. 4 písm. k) Občianskeho zákonníka, za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré požadujú od spotrebiteľa, ktorý nesplnil svoj záväzok, aby zaplatil neprimerane vysokú sumu ako sankciu spojenú s nesplnením jeho záväzku.

Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka, neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Z vykonaného dokazovania považoval súd za preukázané, že právny predchodca navrhovateľa uzavrel s odporkyňou zmluvu o pripojení, na základe ktorej jej poskytoval program služieb, a odporkyňa sa zaviazala za poskytované služby platiť včas cenu služieb podľa zvoleného programu služieb v súlade so zmluvou, všeobecnými podmienkami a platným cenníkom. Rovnako mal súd preukázané, že medzi účastníkmi v deň uzavretia zmluvy došlo k uzatvoreniu Dodatku k zmluve, na základe ktorého odporkyňi boli poskytnuté zľavnené (akciové) dátové zariadenie, pričom bolo povinnosťou odporkyne po dobu viazanosti (24 mesiacov) včas a riadne platiť cenu za zariadenie a poskytovanie služieb podľa zvoleného programu. Podľa dodatku k zmluve zo dňa XX.XX.XXXX sa odporkyňa zaviazala, že po dobu 24 mesiacov od dátumu uzavretia dodatku nepožiadá o vypojenie SIM karty z prevádzky, bude platiť včas cenu služieb podľa zvoleného programu služieb v súlade so zmluvou, všeobecnými podmienkami a platným cenníkom, resp. riadne a včas realizovať zmluvné dobíjanie. Podľa bodu 3 dodatku v prípade porušenia zmluvných povinností zo strany užívateľa a následného vypojenia SIM karty zo strany prevádzkovateľa je užívateľ povinný uhradiť prevádzkovateľovi zmluvnú pokutu uvedenú tabuľke č. 1 dodatku, t.j. vo výške 331,94 Eur.

Z predložených faktúr súd zistil, že odporkyňa neuhradila riadne a včas služby poskytované právnym predchodcom navrhovateľa za obdobie od februára 2013 do apríla 2013 v celkovej výške 139,11 Eur, pričom odporkyňa tieto faktúry ani fakturované sumy nespochybnila, a preto v tejto časti súd považoval návrh navrhovateľa za dôvodný a vyhovel mu.

Nakoľko sa odporkyňa nesplnením peňažného záväzku dostala do omeškania, navrhovateľovi vznikol zároveň nárok na úrok z omeškania odo dňa nasledujúceho po dni splatnosti jednotlivých faktúr, ktorého výška bola v zmysle § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka a § 3 ods. 1 Nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z. určená podľa základnej úrokovej sadzby Európskej centrálnej banky, zvýšenej o 8 percentuálnych bodov.

Súd nepriznal navrhovateľovi plnenie zo zmluvnej pokuty, ktorú si navrhovateľ uplatnil vo výške 331,94 Eur. Pri posúdení predmetnej zmluvnej pokuty a jej dojednaní v rámci dodatku k zmluve súd vychádzal zo skutočnosti, že zmluva o pripojení, ktorú uzatvoril právny predchodca navrhovateľa s odporkyňou, je zmluvou spotrebiteľskou v zmysle citovaných ustanovení § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, keď právny predchodca navrhovateľa mal pri uzatváraní aj plnení zmlúv postavenie dodávateľa, pretože konal v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti (§ 52 ods. 3 Občianskeho zákonníka) a odporkyňa vystupovala ako spotrebiteľ, pretože pri uzatváraní zmluvy nekonala v rámci predmetu svojej obchodnej alebo podnikateľskej činnosti. Zmluva bola pripravená na formulári, ktorý vopred zo strany právneho predchodcu navrhovateľa bol pripravený bez možnosti odporkyne meniť obsah a text uvedených zmlúv.

Súd je toho názoru, že v spotrebiteľských veciach by už pri samotnom uzatváraní zmluvy nemal byť prísnejšie, resp. výlučne sankcionovaný zmluvnou pokutou len jeden účastník zmluvy, a to spotrebiteľ, pričom už samotná táto skutočnosť vyznieva výrazne v neprospech jedného účastníka zmluvy, pretože dodávateľ nie je nijako sankcionovaný v súvislosti s prípadným nesplnením povinností. V zmluvách nebola dohodnutá žiadna zmluvná pokuta v prospech odporkyne pre nedodržanie akejkoľvek (alebo čo i len jednej) zmluvnej povinnosti zo strany právneho predchodcu navrhovateľa. Významné je pritom posúdenie zmluvnej pokuty aj s ohľadom na povahu, obsah zmluvy a posúdenie prijateľnosti alebo neprijateľnosti tohto zmluvného dojednaní by nemali ovplyvňovať ďalšie skutočnosti, ktoré nastanú po uzavretí zmluvy, teda ani následné správanie účastníkov zmluvy a v rámci neho i porušenie zmluvných dojednaní by nemali mať vplyv na prvotné posúdenie toho, či dojednaná zmluvná pokuta nie je neprimeranou sankciou za nesplnenie povinností.

Ak ide o spotrebiteľský vzťah, musí ísť o takú zmluvnú pokutu, ktorá bude prijateľná v rámci povinnej súdnej kontroly neprijateľných podmienok so zreteľom na povahu, obsah a všetky osobitosti právneho úkonu, so zreteľom na vzájomné práva a povinnosti účastníkov spotrebiteľskej zmluvy a v neposlednom rade i so zreteľom na sankcionovanie nesplnenia povinností na strane oboch účastníkov zmluvy. Právny predchodca navrhovateľa pri zmluvnej pokute vôbec nerozlišuje situáciu, z akých dôvodov dôjde k nedodržaniu doby viazanosti, či k ukončeniu zmluvy dôjde napríklad mesiac pred uplynutím doby viazanosti alebo hneď v prvých mesiacoch po uzavretí zmluvy. Dojednanie o zmluvnej pokute nie je možné v danom prípade označiť za individuálne, pretože spotrebiteľ nemá právo vyjadriť sa k výške zmluvnej pokuty, ktorá je priamo uvedená v zmluve. Ide o typovú zmluvu, ktorej obsah spotrebiteľ žiadnym významným spôsobom neovplyvňuje. Právny predchodca navrhovateľa ako dodávateľ zmluvnú pokutu s odporcom ako spotrebiteľom osobitne nevyjednával, pretože zmluvná pokuta je dojednaná za rovnakých podmienok vo všetkých zmluvách, jej výška sa mení len v závislosti od poskytnutého mobilného telefónu resp. dátového zariadenia, čo je súdu známe z mnohých konaní týkajúcich sa navrhovateľa ako aj jeho právneho predchodcu. Odporca mal možnosť dodatok k zmluve prijať len ako celok alebo ako celok odmietnuť, preto nie je možné hovoriť o individuálne dojednanej zmluvnej podmienke. Nie je možné akceptovať stav, v rámci ktorého jedna zo zmluvných strán zneužíva svoje postavenie na to, že diktuje spotrebiteľovi zmluvné podmienky, ktoré spotrebiteľ buď bezvýhradne prijme alebo s ním dodávateľ neuzavrie zmluvu.

Súd nespochybňuje právo poskytovateľa služieb zabezpečiť splnenie povinností odberateľa služieb aj prostredníctvom zmluvnej pokuty, avšak nie takej, ktorá je rovnako vysoká bez ohľadu na všetky ostatné súvisiace okolnosti. Sankcia vždy musí zodpovedať závažnosti porušenej povinnosti a prihliadať aj na charakter, čas a rozsah porušenej povinnosti, prípadne sa odvíjať od ujmy, ktorá porušením povinnosti vznikne. Pri takto naformulovanej zmluvnej pokute môže dodávateľ požadovať od spotrebiteľa zmluvnú pokutu vo výške uvedenej v dodatku k zmluve za každé porušenie zmluvnej povinnosti z čoho je zrejmé, že môže žiadať aj niekoľkonásobok uvedenej zmluvnej pokuty. Súd má za to, že takéto zmluvné dojednanie predstavuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach účastníkov predmetného zmluvného vzťahu v neprospech spotrebiteľa, a preto nie je možné priznať navrhovateľovi požadovanú zmluvnú pokutu.

V nadväznosti na dojednanie o zmluvnej pokute súd zároveň poukazuje na rozsudok Okresného súdu Bardejov, č. k. 4C/162/2011-28, zo dňa 06.12.2011, v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove, sp. zn. 16Co/32/2012 zo dňa 15.03.2012, bolo určené, že zmluvná podmienka v Dodatku k Zmluve o pripojení č. XXXXXXXX, uzavretého medzi spoločnosťou T-Mobile Slovensko, a. s. a žalovaným, dňa XX.XX.XXXX, v článku 1. bode 2 posledná veta a bode 4 prvá veta - "V prípade porušenia zmluvných povinností zo strany účastníka (najmä hociktorej povinnosti uvedenej v bode 1 písm. b) alebo v bode 3 tohto Dodatku alebo v čl. 3 bod 3.6 Všeobecných podmienok alebo v čl. 5 bod 5.2 písm. a) až c) Všeobecných podmienok) a následného vypojenia SIM karty zo strany Podniku, je účastník povinný uhradiť Podniku zmluvnú pokutu uvedenú v tabuľke č. 1 tohto Dodatku", je ako neprijateľná neplatná.

Podľa § 53a Občianskeho zákonníka ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve, ktorá sa uzatvára vo viacerých prípadoch, a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje alebo vo všeobecných obchodných podmienkach za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takejto podmienky, alebo nepriznal plnenie dodávateľovi z dôvodu takejto podmienky, dodávateľ je povinný zdržať sa používania takejto podmienky alebo podmienky s rovnakým významom

v zmluvách so všetkými spotrebiteľmi. Dodávateľ má rovnakú povinnosť aj vtedy, ak mu na základe takejto podmienky súd uložil vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie, nahradiť škodu alebo zaplatiť primerané finančné zadosťučinenie. Rovnakú povinnosť má aj právny nástupca dodávateľa.

Zo zisteného skutkového stavu vyplýva, že právny predchodca navrhovateľa ako dodávateľ telekomunikačných služieb, si uplatnil nárok na zaplatenie zmluvnej pokuty, dohodnutej v uzavretom dodatku k zmluve s odporkyňou pred vydaním predmetných rozsudkov, vyhlasujúcich zmluvnú podmienku o zmluvnej pokute za neprijateľnú a neplatnú. Samotným uzavretím zmluvy teda dodávateľ neporušil povinnosť, stanovenú v citovanom ustanovení § 53a Občianskeho zákonníka. Ak ale zákon zakazuje ďalšie používanie takejto podmienky v zmluvách so spotrebiteľmi, potom je zrejmé, že zakázaným konaním je aj uplatnenie nárokov z už uzavretých zmlúv, v ktorých je rovnakým spôsobom zmluvná pokuta zakotvená. Takto rozširujúci výklad zákonného ustanovenia je podľa názoru súdu v súlade s jeho zmyslom a účelom a zodpovedá aj systematickému umiestneniu medzi ostatnými zákonnými ustanoveniami vo vzťahu k spotrebiteľským zmluvám.

Z vyššie uvedených dôvodov preto potom súd návrh navrhovateľa v časti uplatnenej zmluvnej pokuty v sume 331,94 Eur s príslušenstvom zamietol.

O trovách konania súd rozhodol v zmysle § 142 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku. Odporkyňa bola v konaní v prevažnej miere úspešná (úspech odporkyne 70,47%). Nakoľko si však táto náhradu trov konania neuplatnila a ani zo súdneho spisu nevyplýva, že by jej v konaní nejaké trovy vznikli, súd jej ich náhradu nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia, písomne v dvoch vyhotoveniach, prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Banskej Bystrici (§ 204 ods. 1, prvá veta O.s.p.).

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje a nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej možno odôvodniť len tým, že

- v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O.s.p.,
- konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a O.s.p.),
- rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá právoplatné a vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na súdny výkon rozhodnutia alebo návrh na vykonanie exekúcie podľa Zákona č. 233/1995 Z.z. (Exekučný poriadok).